

HOSPITALINĖS INFEKCIJOS: ETIOLOGIJA IR TENDENCIJOS

Darbo autoriai. Domas TURČINAS (VI kursas, Medicina), Rūta VOSYLĪŪTĖ (VI kursas, Medicina).

Darbo vadovė. Doc. dr. Agnė KIRKLIAUSKIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Fiziologijos, biochemijos, mikrobiologijos ir laboratorinės medicinos katedra.

Darbo tikslas. Įvertinti hospitalinių infekcijų tendencijas ir etiologiją Lietuvoje 2013–2022 metų laikotarpiu.

Darbo metodika. Atliktas aprašomasis epidemiologinis tyrimas. Higienos instituto 2013–2022 metų laikotarpio duomenys gauti iš jų elektroninėje erdvėje pateikiamos informacijos. Duomenys buvo apdorojami Microsoft Excel programa, naudojami jų pateikti absoliutūs skaičiai, apskaičiuojami vidurkiai, procentai, rodikliai, panaudotas R statistinis paketas.

Rezultatai. Hospitalinių infekcijų atvejų rodiklis 2013–2022 metais Lietuvoje buvo nuo 16810 iki 10803 atv./m. Daugiausiai hospitalinių infekcijų nustatyta 2015 metais (n=16810), o mažiausiai – 2021 metais (n=10803). Bendras paplitimas siekia apie 4 proc. stacionaruose besigydančių pacientų. Tarp vyrų hospitalinių infekcijų paplitimas siekia 43,2 proc., o tarp moterų – 56,8 proc. Pacientų amžiaus vidurkis – 61,5 m. Lyginant vaikų ir suaugusiųjų grupes suaugusieji beveik du kartus turi didesnę riziką susirgti hospitaline infekcija nei vaikai (ŠS=1,64; PI 1,06-2,65, p=0,024). Hospitalinių infekcijų paplitimo vidurkis palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse siekia 6,1 proc., specializuotose ligoninėse – 0,9 proc. Didžiausiu hospitalinių infekcijų dažniu pasižymi reanimacijos ir intensyvios terapijos (21,3 proc.), geriatrijos (6,6 proc.), neonatologijos (2,5 proc.) ir chirurginis (5,5 proc.) skyriai. Dažniausiai nustatomos šlapimo takų infekcijos (14,6 proc.) ir pneumonijos (24,3 proc.) bei operacinių žaizdų infekcijos (14,6 proc.). 26,7 proc. pacientų yra paaimami mikrobiologiniai pasėliai. Dažniausi hospitalinių infekcijų sukėlėjai – *Staphylococcus aureus* (11,0 proc.), *Escherichia coli* (12,2 proc.), *Pseudomonas aeruginosa* (7,2 proc.) ir *Klebsiella spp.* (13,5 proc.) padermės. Chirurginė hospitalinių infekcijų profilaktika antimikrobiniais vaistais yra taikoma 16,4 proc. pacientų. Hospitalinių infekcijų gydymui ir profilaktikai dažniausiai skiriami I–II kartos cefalosporinai (23,1 proc.) ir penicilinai su inhibitoriais (14,6 proc.).

Išvados. Hospitalinių infekcijų paplitimas Lietuvoje – 4 proc. Reanimacijos ir intensyviosios terapijos, geriatrijos ir chirurginis skyriuose dažniausiai nustatomos hospitalinės infekcijos. Didžiausią dalį hospitalinių infekcijų sudarė pneumonijos, šlapimo takų infekcijos ir žaizdų infekcijos. Mikrobiologiniai tyrimai, siekiant išaiškinti hospitalinės infekcijos sukėlėją atlikti mažiau kaip pusei tirtų pacientų. Dažniausi hospitalinių infekcijų sukėlėjai yra *Klebsiella spp.*, *Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus* ir *Pseudomonas aeruginosa*. Profilaktikai ir gydymui dažniausiai skiriami I–II kartos cefalosporinai, penicilinai su inhibitoriais.

Raktažodžiai. Hospitalinės infekcijos; etiologija; antimikrobinė terapija.